

Aan

Minister van VWS

Deadline: z.s.m. na
besluit EC

nota

(ter beslissing)

PALLAS-project: Staatssteunbesluit Europese
Commissie

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Programmadirectie
Medische Isotopen

Opgesteld door

Datum

11 juli 2024

Kenmerk

3911602-1068932-PMI

Zaaknummer

1068932

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

Middels voorliggende brief informeert u de Tweede Kamer over de uitkomst van het staatssteuntraject voor het PALLAS-programma bij de Europese Commissie. Bij het kabinetsbesluit over PALLAS van 20 september 2022 is het succesvol doorlopen van de staatssteunprocedure bij de Europese Commissie opgenomen als voorwaarde voor de definitieve voortzetting van de bouw van de PALLAS-reactor. Het is de bedoeling dat de Tweede Kamer geïnformeerd wordt over de uitkomst van de staatssteunprocedure, zo snel mogelijk nadat de Europese Commissie het besluit publiceert.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht akkoord te gaan met het versturen van bijgevoegde brief, waarmee invulling wordt gegeven aan de laatste openstaande voorwaarde.

Deadline: er is toegezegd aan de Tweede Kamer om hen zo spoedig mogelijk te informeren op het moment dat het besluit van de Europese Commissie bekend is, ook als dit in het zomerreces valt. Verzending van de brief kan plaatsvinden zodra het besluit door de Europese Commissie via een persbericht bekend wordt gemaakt.

3. Kernpunten

In september 2022 is de Kamer geïnformeerd (Kamerstuk: 33 626, nr. 16) over het kabinetsbesluit over het PALLAS-project. Aan dit besluit zijn vier voorwaarden verbonden voordat definitieve voortzetting kan plaatsvinden. In september 2023 is de Kamer geïnformeerd (Kamerstuk: 33 626, nr. 21) over de invulling van drie van de vier voorwaarden, 1) het vinden van volledige dekking voor de investering, 2) het succesvol doorlopen van de wettelijke procedures voor het oprichten van een deelneming, en 3) het uitwerken van een governanceplan.

Met deze brief informeert u de Kamer over het besluit van de Europese Commissie over de steunmaatregel (de vierde voorwaarde). De Europese Commissie zal ten tijde van het versturen van de voorliggende brief goedkeuring hebben verleend.

Verder geeft u in de brief aan dat nu het staatssteuntraject succesvol doorlopen is, de twee stichtingen (NRG en PALLAS) kunnen fuseren tot een nieuwe stichting, om vervolgens de deelneming op te richten. Daarnaast wordt aangegeven dat voordat de uitvoeringsfase van het nieuwbouwprogramma kan starten, de PALLAS-

organisatie een review moet doorlopen. Deze review is een belangrijk instrument in de risicobeheersing van het project. In de *gate review* wordt beoordeeld of de projectorganisatie klaar is om te starten met de uitvoeringsfase. De PALLAS-organisatie zal naar verwachting begin Q4 2024 starten met de *gate review*.

Datum

11 juli 2024

Kenmerk

3911602-1068932-PMI

Tijdens de prenotificatie fase van het staatssteuntraject is er door het Amerikaanse bedrijf SHINE een klacht ingediend bij de Europese Commissie tegen de Nederlandse steun aan het PALLAS-project. De kern van deze klacht is dat door de komst van PALLAS SHINE geen kans krijgt op de Europese markt, als gevolg van de staatssteun die de PALLAS-organisatie ontvangt. Gezien de belangrijke bijdrage die SHINE zou kunnen leveren aan de voorzieningszekerheid van medische isotopen heeft het ministerie van VWS in 2021 een lening verstrekt aan SHINE ten behoeve van een molybdeen-99 productiefaciliteit in Veendam, Groningen. Vanwege de zorg die SHINE had over een gelijk speelveld, heeft VWS bij het verstrekken van deze lening aangegeven zich te houden aan vigerende wet- en regelgeving inclusief de staatssteunregels om onnodige marktverstoring te voorkomen. De verwachting is dat de Europese Commissie gelijktijdig met het besluit over de steunmaatregel ook zal reageren op de klacht van SHINE. In het besluit van de Europese Commissie zijn voldoende waarborgen opgenomen voor een gelijk speelveld.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Op 13 mei jl. is de Kamer middels een basisrapportage geïnformeerd over de stand van zaken van het PALLAS-nieuwbouwprogramma en is een update gegeven over het staatssteuntraject. Daarnaast is de Kamer op 19 juni jl. middels de 'Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2024' geïnformeerd dat de Kamer mogelijk tijdens het reces geïnformeerd zal worden over de uitkomst van het staatssteunbesluit.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De Europese Commissie zal het besluit publiceren in een persbericht.

c. Financiële en personele gevolgen

Prognose eindstand

In de brief van 13 mei jl. is aangegeven dat het kabinet heeft besloten om het PALLAS-nieuwbouwprogramma te financieren op het midden van de bandbreedte (tussen € 1.739 miljoen en € 2.307 miljoen). Per 30 juni 2024 bedraagt de prognose eindstand van het programma € 2.000 miljoen. De prognose eindstand bedroeg per 31 december 2023 € 1.927 miljoen. Dit betekent dat het bedrag op dit moment € 73 miljoen hoger is als gevolg van indexatie (aanpassing van het prijspeil van 2023 naar 2024).

Reeds verstrekte leningen

Tot en met het eerste halfjaar van 2024 is er € 425,7 miljoen in de vorm van rentedragende leningen aan Stichting Pallas verstrekt. Hiermee zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd om het programma binnen tijd en budget op te leveren.

Pas na oprichting van de deelneming (voorzien eind Q4 2024) worden de financieringsdocumenten (*credit en equity agreement*) ondertekend, waarin de

financieringsrelatie tussen de Staat en de deelneming is vastgelegd. Tot die tijd worden separate leningen verstrekt. Stichting Pallas dient naar verwachting binnenkort een verzoek in voor voorbereidende werkzaamheden in Q3 2024. Dit bedrag is beschikbaar op de begroting van VWS.

Datum

11 juli 2024

Kenmerk

3911602-1068932-PMI

d. Juridische aspecten haalbaarheid

De verwachting is dat met het positieve besluit op de staatssteunmelding de Europese Commissie ook de tot heden verstrekte leningen achteraf gerechtvaardigd acht. Dit betekent dat de leningen in de verantwoording 2024 waarschijnlijk ook niet meer als onrechtmatig zullen worden bestempeld door de Auditdienst Rijk (ADR). Het positieve besluit van de Europese Commissie behelst niet alleen de al verstrekte leningen maar ook de middelen die nog verstrekt gaan worden.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief en nota zijn afgestemd met de financieel adviseur van PMI, met de directie WJZ, FEZ en IZ.

f. Gevolgen administratieve lasten

Geen.

g. Toezeggingen

Toezegging die wordt afgedaan met deze brief:

- Met de verzending van de brief wordt de toezegging afgedaan de Kamer te informeren zodra de uitkomst van het staatssteunbesluit bekend is (Delphinummer: 11679). Deze toezegging is gedaan in de 'Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2024'.

De eerder gedane toezegging blijft doorlopen:

- Uw Kamer wordt via voortgangsrapportages op de hoogte gehouden van de voortgang van het PALLAS-nieuwbouwprogramma, de eerstvolgende rapportage volgt in het derde kwartaal van 2024.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.